

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра журналістики, реклами і PR-технологій

Код РПНД

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної

Слободян С. О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

КРЕАТИВНЕ ПИСЬМО

Creative writing

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
тип дисципліни	обов'язкова
мова викладання	українська

Миколаїв – 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Креативне письмо» є однією із складових комплексної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини за спеціальністю С7 «Журналістика» освітня програма «Журналістика та медіакомунікації».

«7» травня 2025 року. 13 с.

Розробники: *Клименко Н.Г., ст. викл. кафедри журналістики, реклами і PR-технологій;*

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Креативне письмо» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Журналістика та медіакомунікації» спеціальності Журналістика

Доктор філологічних наук,
професор

Оксана ФІЛАНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Креативне письмо» розглянуто на засіданні кафедри журналістики, реклами і PR-технологій

Протокол №10 від «27» травня 2025 р.

Завідувач кафедри

Оксана ФІЛАНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Креативне письмо» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол №11 від «13» червня 2025 р.

Голова

Олег БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Креативне письмо» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Креативне письмо» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 6 від «25» червня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	8
7. Форми поточного та підсумкового контролю	9
8. Критерії оцінювання результатів навчання	11
9. Рекомендовані джерела інформації	12

ВСТУП

Анотація

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів основних навичок використання методу креативного писання залежно від мети створення тексту, а також розвиток їхніх творчих здібностей і професійного стилю.

Основними завданнями курсу є: оволодіння вмінням писати тексти з чітко сформульованими думками, доречно підібраними художніми засобами та багатим лексиконом, а також створювати грамотно вибудований сюжет. У процесі навчання студенти набудуть досвіду роботи з різними жанрами креативного письма (есе, репортаж, нарис, художньо-публіцистичний текст), навчатися знаходити індивідуальний авторський голос, поєднувати образність та інформативність, використовувати техніки сторітелінгу та прийоми, що підсилюють емоційний вплив на читача.

Особлива увага приділяється розвитку критичного мислення, редагуванню власних текстів, роботі з інтертекстуальністю та стилістичними прийомами. Курс спрямований на те, щоб підготувати студентів до створення оригінальних, змістовних і якісних матеріалів для сучасних медіа.

Ключові слова: методи креативного письма, авторський стиль, лексико-стилістичні засоби, структура художнього тексту.

Abstract

The aim of the course is to develop students' basic skills in using creative writing methods depending on the purpose of the text, as well as to develop their creative abilities and professional style.

The main objectives of the course are: to master the ability to write texts with clearly formulated thoughts, appropriately selected artistic means and a rich vocabulary, as well as to create a well-structured plot. During the course, students will gain experience working with various genres of creative writing (essays, reports, sketches, artistic and journalistic texts), learn to find their individual authorial voice, combine imagery and informativeness, and use storytelling techniques and methods that enhance the emotional impact on the reader.

Particular attention is paid to the development of critical thinking, editing one's own texts, working with intertextuality and stylistic techniques. The course aims to prepare students to create original, meaningful and high-quality materials for modern media.

Keywords: creative writing methods, authorial style, lexical and stylistic devices, structure of artistic text.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність Журналістика Освітня програма «Журналістика та медіакомунікації»	Семестр	
		1-й	1-й
		Лекцій	
		15 год.	8 год.
		Семінарські	
Загальна кількість годин – 120		30 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 5;	Освітній рівень: другий (магістерський)	Самостійна робота	
		75 год.	104 год.
		Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «*Креативне письмо*» є формування у студентів основних навичок використання методу креативного писання залежно від мети створення тексту, а також розвиток їхніх творчих здібностей і професійного стилю.

Основними завданнями курсу є: оволодіння вмінням писати тексти з чітко сформульованими думками, доречно підібраними художніми засобами та багатим лексиконом, а також створювати грамотно вибудований сюжет. У процесі навчання студенти набудуть досвіду роботи з різними жанрами креативного письма (есе, репортаж, нарис, художньо-публіцистичний текст), навчатися знаходити індивідуальний авторський голос, поєднувати образність та інформативність, використовувати техніки сторітелінгу та прийоми, що підсилюють емоційний вплив на читача.

Метою вивчення навчальної дисципліни «*Креативне письмо*» є формування у студентів відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

ФК04. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері журналістики, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

ФК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни є: оволодіння студентами базовими знаннями з предметів, що викладаються; актуалізація знань студентів з дисциплін «Практикум іншомовного спілкування», «Методологія та організація медіадосліджень».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- ПРН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
- ПРН04. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.
- ПРН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.
- ПРН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.
- ПРН13. Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Концептуально-психологічні та мовні основи креативного письма

Тема 1. Закономірності функціонування креативного письма

Сутність креативного письма як інструменту журналістської практики. Психологічні аспекти творчості: уява, асоціативне мислення, оригінальність ідей. Основні етапи створення тексту: задум, структура, редагування. Найпоширеніші прийоми креативного письма у практиці журналістів та провідних авторів.

Література: [2, с. 15-40]; [3, с. 34-56]; [4, с. 4-10].

Тема 2. Креативне письмо: лінгвістичний аспект

Мовні особливості креативного письма. Добір лексики залежно від тематики та жанру журналістського тексту. Функціонування дієслів як засобу динаміки й емоційності. Створення та використання неологізмів як засобу оновлення мови журналістики, доречність у різних форматах медіа.

Література: [5, 45-66]; [6, с. 10-16]; [7, с. 15-25].

Тема 3. Фразеологізми у власному тексті

Роль фразеологізмів у формуванні виразності та стилістичного забарвлення тексту. Правила та межі доречного використання сталих виразів у сучасному письмовому та усному журналістському мовленні. Функціонування фразеологізмів у медіа- та інтернет-просторі, вплив на емоційне сприйняття аудиторії.

Література: [5, с. 115-150]; [10, с. 25-40].

Змістовий модуль 2. Художньо-стилістичні стратегії креативного письма в журналістиці

Тема 4. Художні засоби в процесі написання

Художні прийоми: порівняння, епітет, метафора, рефрен. Роль художніх засобів у журналістському тексті. Образність у публіцистиці, поєднання фактів і художності. Баланс між інформативністю та емоційним впливом на читача.

Література: [5, с.173-221]; [10, с. 82-125].

Тема 5. Творення хронотопу

Способи побудови часу і простору в журналістських текстах: реалістичний та натуралістичний опис дійсності, прийоми монтажу та зміна точки зору. Роль хронотопу у створенні атмосфери тексту та відтворенні реальності.

Література: [1, с. 68-160]; [8, с. 86-156].

Тема 6. Структура та жанри творів

Жанрове розмаїття креативного письма: оповідання, поезія, есеїстика, репортажистика. Вимоги до композиції, стилістики та мовного оформлення різних форм. Особливості великих прозових структур і коротких жанрових форматів у журналістиці. Специфіка поєднання художності та фактологічності у журналістських матеріалах.

Література: [1, с. 3-67]; [8, с. 5-84].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Концептуально-психологічні та мовні основи креативного письма								
Тема 1. Закономірності функціонування креативного письма	20	4	4	12	20	2	2	16
Тема 2. Креативне письмо: лінгвістичний аспект	20	2	6	12	20	2	—	18
Тема 3. Фразеологізми у власному тексті	20	2	4	14	20	—	2	18
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	8	18	38	60	4	4	52
Змістовий модуль 2. Художньо-стилістичні стратегії креативного письма в журналістиці								
Тема 4. Художні засоби в процесі написання	20	4	6	10	20	2	2	16
Тема 5. Творення хронотопу	20	2	4	14	20	—	2	18
Тема 6. Структура та жанри творів	20	1	6	13	20	2	—	18
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	7	14	37	60	4	4	52
Разом за курсом	120	15	30	75	120	8	8	104

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Закономірності функціонування креативного письма	4	2
2.	Креативне письмо: лінгвістичний аспект	6	—
3.	Фразеологізми у власному тексті	4	2
4.	Художні засоби в процесі написання	6	2
5.	Творення хронотопу	4	2
6.	Структура та жанри творів	6	—
Разом		30	8

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – **2-4год./1 заняття**;
- виконання практичних завдань протягом семестру – **2-4год./1 заняття**;
- написання есе, власних текстів, аналітичний огляд – **мінімум 5 годин на 1 роботу**,
- підготовка до контрольних заходів – **5 год. на 1 захід**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних занять	20	24
2	Виконання практичних завдань	30	30
3	Написання есе, власних текстів, аналітичний огляд	15	30
4	Підготовка до контрольної роботи	10	30
Разом		75	104

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- проблемного викладу;
- частково-пошуковий.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- усні відповіді;
- практичні завдання;
- контрольна робота;
- залік.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключної залікової письмової роботи. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 30 (15 тем по 2 бали).	

Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	Критерії оцінювання
4	Завдання виконано правильно, повно, логічно, текст містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використано міждисциплінарні зв'язки, представлено аргументовані висновки
3	Завдання виконано в цілому правильно, достатньо повно, логічно; допущено несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
2	Завдання виконано частково правильно, є неточності, недостатньо обґрунтована думка
1	Завдання має суттєві помилки, аргументи не сформульовано, неправильно використано терміни.
0	Студент не виконав завдання
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 60 (15 тем по 4 бали).	

Залікова контрольна робота	Критерії оцінювання
9-10	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
7-8	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
5-6	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
3-4	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів</i>	

Контрольна робота (письмово)	Критерії оцінювання
30-36	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
20-29	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
10-19	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
1-9	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується неправильна термінологія.
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 42 бали</i>	

Залік	Критерії оцінювання
35-40	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міждисциплінарні зв'язки, містить аргументовані висновки
25-34	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
15-24	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована
5-14	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовується неправильна термінологія.
1-4	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована
0	Студент не дає відповіді
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 40 балів</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	15x2 бали = 30 балів	4x2 бали = 8 балів
Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	15x4 бали = 60 балів	4x4 бали = 16 балів
Залікова контрольна робота	10 балів	—
Контрольна робота (письмово)	—	36 балів
Залік	—	40 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Відповіді на практичних заняттях	2х2=4	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	2х4=8	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
	Т2	Відповіді на практичних заняттях	3х2=6		—
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	3х4=12		
	Т3	Відповіді на практичних заняттях	2х2=4	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	2х4=8	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
ЗМ2	Т4	Відповіді на практичних заняттях	3х2=6	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	3х4=12	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
	Т5	Відповіді на практичних заняттях	2х2=4	Відповіді на практичних заняттях	2
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	2х4=8	Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	4
	Т6	Відповіді на практичних заняттях	3х2=6		—
		Виконання практичних завдань, есе, власних текстів, аналітичний огляд	3х4=12		
Залікова контрольна робота			10		—
Контрольна робота (письмово)			—		36
Залік					40
Сума			100		100

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Семків Р. Як писали класики: поради, перевірені часом. Київ: Пабулум, 2016. 240с.
2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 3-є вид. Львів: ПАІС, 2008. 276с.
3. Трофименко Т. #окологітурне: усе, що ви хотіли знати про сучасну українську літературу. Х.: Віват, 2019. 288с.
4. Титаренко М. Не музи, а м'язи. 50 вправ із творчопису. К.: Лабораторія, 2023. 360с.
5. Фостер Т. Читай як професор. Жвавий і захопливий посібник з читання між рядків. К.: Темпора, 2021. 344с.
6. Семків Р. Пригоди української літератури. К.: Темпора, 2023. 688с.
7. Марко В. Аналіз художнього твору: навч. посіб. К.: Академвидав, 2013. 280с.
8. Падалка С. В очікуванні копірайтера. Київ: Пабулум, 2017. 160с.
9. Левкова А. Спільна мова : як народжуються і живуть слова. К.: Портал, 2020.
10. Гаврилов С. Всі крапки над «і»сторією. Сторітелінг для сценаристів, письменників та блогерів. Київ: Пабулум, 2019. 296с.
11. Burt-Thomas Wendy. The Everything Creative Writing Book. 2-nd Edition. Avon, Massachussetts: Adams Media, 2010. 273 p.
12. Silverman Jay, Hughes Elaine, Wienbroer Diana. Rules of Thumb. A Guide for Writers. Eighth Edition. New York: McGrawHill, 2009. 196 p.

Допоміжна література

1. Білоус П. Психологія літературної творчості: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2014. 214 с. (Серія «Альма-матер»).
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Олександра Галича. Київ: Либідь, 2001. 488 с.
3. Даниленко І. Теорія віршування. Аналіз поетичного тексту. Практикум: Навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили. 2003. 124 с.
4. Міщиха Л. Психологія творчості: навч. посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. 447 с.
5. Роменець В. Психологія творчості: навч. посібник. Київ: Либідь, 2004. 288 с.
6. Семенюк Г. Літературна майстерність письменника: підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2012. 367 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. 6 Tips for Improving your Creative Writing. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=7w2DQ0JaETk> 6 tips for improving your creative writing
2. 8 Tips for Getting Started with Creative Writing. URL: <https://www.masterclass.com/articles/tips-for-getting-started-with-creative-writing>
3. Creative Writing: How to Get Started with Creative Writing. URL: <https://self-publishingschool.com/creative-writing/>
4. How to Write a Blog Post? URL: <https://www.semrush.com/blog/how-to-write-a-blog-post>
5. What is Academic Writing? URL: <https://grammarist.com/writing/academic-writing-types-examples/>

Розробники програми

Н. Г. Клименко